

УДК 339.92

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЇ КОРПОРАЦІЇ НА ОСНОВІ КОНТРОЛІНГУ (НА ПРИКЛАДІ SIEMENS AG)

Студ. С. М. Матвієнко, гр. БФск-17
Науковий керівник к.е.н. доц. А. М. Вергун
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета дослідження: підвищення ефективності діяльності транснаціональної корпорації на основі контролінгу.

Для досягнення мети поставлено і вирішено наступні **завдання:** узагальнено теоретичні засади поняття «контролінг»; визначено місце і роль контролінгу в системі управління ТНК; охарактеризовано контролінг як фактор підвищення ефективності; проведено аналітичну оцінку компанії Siemens AG за 2013-2016 рр.; встановлено вплив контролінгу на діяльність ТНК Siemens AG; проаналізовано переваги та недоліки контролінгу в ТНК Siemens AG.

Об'єктом дослідження є процеси впровадження контролінгу в транснаціональній компанії Siemens AG.

Предметом дослідження є теоретико-методичні питання впровадження контролінгу, як спосіб підвищення ефективності діяльності транснаціональної корпорації.

Результати дослідження. Сучасний стан світового ринку характеризується постійним укладанням умов в яких доводиться функціонувати підприємству, що веде не просто до зростання ролі управління ним, а до якісних змін у розумінні його принципів, елементів структури і методів реалізації. У цих жорстких умовах перед керівниками особливо гостро постає задача прогнозування розвитку ринкової ситуації і сучасна реакція на нові загрози й можливості з метою підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства. Вона вирішується за рахунок практичної реалізації інноваційного потенціалу господарюючого суб'єкта, яка системно охоплює весь комплекс управлінських заходів, в основу яких покладено систему контролінгу.

Діяльність транснаціональних корпорацій під впливом світових тенденцій розвитку з урахуванням тенденцій глобалізації у всіх сферах економічної діяльності зумовило потребу формування системи покращення та стимулювання ефективності діяльності. В таких мінливих умовах особливо актуальним є впровадження контролінгу в транснаціональних корпораціях.

Процес впровадження системи контролінгу компаній знаходяться у площині наукових досліджень сучасних аспектів управління підприємством, що перебувають в полі зору зарубіжних і вітчизняних науковців. Існуючий стан проблеми, а також стан національної економіки вказують, що важливими теоретичними і прикладними аспектами, що потребують подальшого вивчення поглиблення сучасної парадигми управління підприємством через розвиток теоретичних положень концепції контролінгу.

Важливим є й аналіз особливостей діяльності компанії Siemens AG, як провідної транснаціональної корпорації в основі управління якої лежить контролінг. Значимість та актуальність визначених напрямків дослідження зумовили вибір теми даної роботи, її структуру та цільову спрямованість.

Інформаційну базу дослідження склали фундаментальні положення та емпіричні дані, що опубліковані у наукових роботах вітчизняних і зарубіжних учених, що стосуються різних аспектів контролінгу. Проблемам контролінгу приділяють багато уваги у наукових працях вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема Є.А. Ананькіна, Й. Вебера, А. Дайле, С. В. Данилочкіна, А.М. Карминського, Х.-Ю. Купера, М.Л. Лукаевича, Є. Майера, Р. Манна, С.М. Петренко, М.С. Пушкаря, Т. Рейхмана, Л.О. Сухаревої, С. Г. Фалько. Також періодичних виданнях, мережі Інтернет та річні фінансові звіти Siemens AG.

Методи дослідження: економіко-статичного аналізу: табличний, графічний, класифікації також методи експертної діагностики: порівняння та оцінювання, SWOT-аналіз. В результаті проведення дослідження сформулювалась шляхи підвищення ефективності транснаціональних корпорації на основі контролінгу, відповідно дані дослідження будуть корисними та актуальними для транснаціональних компаній, та допоможе створити ефективну систему управління

Організація системи контролінгу є типовою для сучасної європейської компанії. Поряд із центральною службою контролінгу (контролінг компанії), що виконує завдання координації діяльності окремих дивізіонів і функціональних підрозділів, існують децентралізовані підрозділи контролінгу в окремих функціональних підрозділах, дивізіонах, на заводах і в дочірніх підприємствах.

Робота контролінгу в організаційній структурі здійснюється за принципом «штрихової лінії». При такій схемі надзвичайно важливо забезпечити доступ до контролінгових «ноу-хау» на місцях, тобто в окремих функціональних підрозділах. Така модель роботи відповідає концепції самоконтролінгу, що активно обговорюється зараз. Процес контролінгу характеризується взаємозв'язком системи інформаційного забезпечення й системи планування.

Дивізіони планують самостійно й деталізовано — на основі глобальних планових значень, що доводяться керівництвом підприємства.

Плани окремих дивізіонів далі консоліднуються й узгоджуються один з одним на вищому рівні (консолідація планів). Координуюча функція контролінгу визначається оперативним 3-річним плануванням. Плани й управлінські заходи виражаються в кількісній формі — у вигляді системи показників.

Кінцевою метою є організація спільного процесу навчання, призначеного для подальшого розвитку й удосконалювання системи контролінгу й подолання конфліктів між функціональними підрозділами. Побудова й подальший розвиток системи контролінгу переслідує також цілі підвищення привабливості ідеї контролінгу для співробітників. В остаточному підсумку основні ідеї контролінгу повинні відчувати всі співробітники, щоб дозволить реалізувати в компанії ідеї самоконтролінгу, що функціонує без постійного втручання окремо виділеного підрозділу, що поодиноці займається контролінгом.

Сила концерну Siemens AG укладена в широті спектра виробленої ними продукції і послуг, що надаються в галузі енергетики, автоматизації та контролю, інформації і комунікацій, транспорту, медицини і систем освітлення. Сьогодні поточна діяльність концерну сконцентрована на цих восьми напрямках з чіткою метою досягнення і підтримки сильної конкурентної позиції і забезпечення лідерства в технічному прогресі. Крім того, спектр послуг і продукції, що виробляється доповнюється операціями в сфері фінансів головною метою якої є підвищення вартості концерну.

Ключові слова: ТНК, контролінг, самоконтролінг, глобалізація

ЛІТЕРАТУРА

1. Аксентюк М.М. Роль контролера в управлінській діяльності // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 9. – С. 187–191.
2. Загородній А.Г. Фінансовий словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Т.С. Смовженко. – 4-те вид., випр. та доп. – К. : Знання, КОО ; Л. : Вид-во Львів. банк. ін-ту НБУ. – 566 с.
3. Карминский А.М., Оленев Н.И., Примаков А.Г., Фалько С.Г. Контроллинг в бизнесе. Методологические и практические основы построения контроллинга в организациях. – М.: Изд-во "Финансы и статистика", 2003. – 256 с.
4. Килимнюк В. Еволюція контролінгу, його місце та роль в економіці підприємства / В. Килимнюк // Економіст. – 2004. – №1. – С.23–29.
5. Криворотько І.О. Контролінг у системі управління підприємством і прийняття управлінських рішень / І.О. Криворотько : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr/ep/2009_7/files/EC709_26.pdf